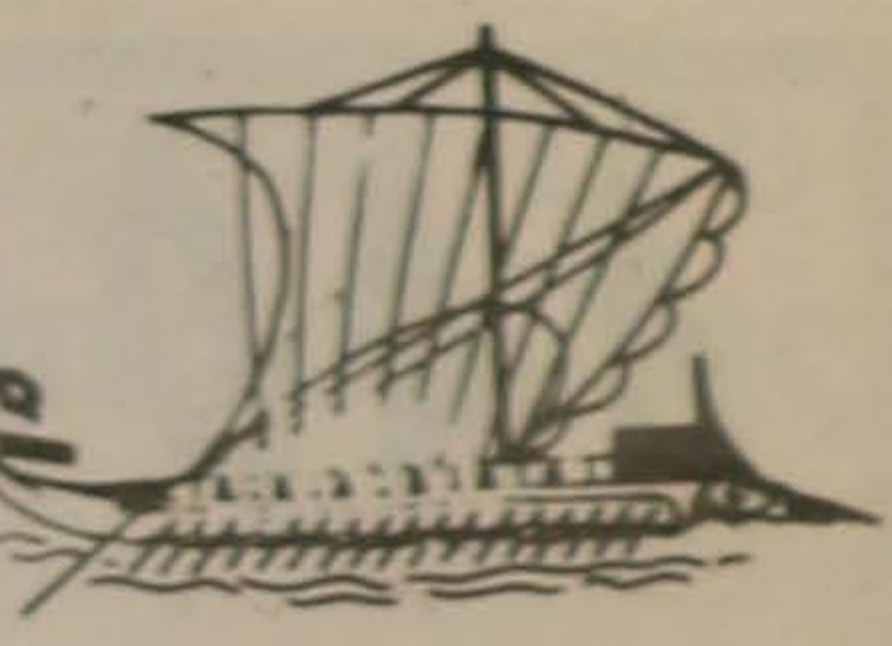

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 11ο
ΦΥΛΛΟΥ 106

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΜΑΡΤΣ - ΑΠΡΙΛΙΣ 1999
(ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ)

ΕΝΑ ΣΟΥΡΜΕΝΑ ΕΥΠΝΗΣΑΝ ΜΝΗΜΕΣ
ΒΙΩΣΑΜΕ ΕΝΤΟΝΑ ΤΟ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ

ΓΙΑΤΙ..." ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΓΗΣ ΕΜΜΗΝΩΝ

Επιμ. ο Μιχάλης Γερασιμίδης -
Πατριάρχης Δάσκαλος -
Προϊστάμενος Ε.Λ.Β.

...το Δήμο του Ελληνικού (πλατεία Σουρμεμένων) σε απόσταση αναπνοής από το κέντρο της Αθήνας έγιναν, όπως κάθε χρόνο, οι πενήνήμερες εκδηλώσεις παράδοσης. Η Ευξείνος Λέσχη Βέροιας δέχτηκε ευχαριστικώς την τιμητική πρόσκληση να πήρε μέρος με το χορευτικό της συγκρότημα. Η συμμετοχή της σε τέτοιες διοργανώσεις υψηλού επιπέδου θεωρείται δεδομένη, ανεξάρτητα από οποιοδήποτε κόστος. Πιστεύει πως η διατήρηση της μνήμης, η σωστή προβολή της παράδοσης είναι η καλύτερη άμυνα προς την κατεύθυνση αυτή κάνει, ο, τι μπορεί. Ειδικά στο ενεργητικό της πάρα πολλές σημαντικές εκδηλώσεις μέσα και έξω από τη χώρα μας. Δυστυχώς όμως οι συγκυρίες δεν βοηθούν καθόλου το Ελληνοπρεπές πολιτιστικό έργο των αδελφών Σωματείων. Χρόνια τώρα δεχόμαστε μια επικίνδυνη επίθεση πολιτιστικά υποπροϊόντα άλλων χωρών. Ο αναί-

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Μία αυθόρμητη αντίδραση για τα πρωτοφανή έκτροπα της Νατοϊκής παράνοιας

Όλοι οι λαοί της Γης, και οι πλέον βάρβαροι, σεβάστηκαν κατά καιρούς κάποιες στοιχειώδεις αξίες που δίνουν ιδιαίτερο περιεχόμενο στη ζωή του ανθρώπου.

Περιμέναμε, όπως λογικό, οι ηθικές αυτές καταβολές, με την πάροδο του χρόνου, να περιορίσουν αισθητά τις βρώμικες πολεμικές δραστηριότητες των σκοτεινών δυνάμεων.

Δυστυχώς οι εξελίξεις και τελευταία τα μακάβρια γεγονότα στη γειτονική Σερβία μας διαψεύδουν.

Δεν υπάρχει ο απαιτούμενος ηθικός φραγμός ούτε η αποτελεσματική παρέμβαση των διεθνών οργανισμών για μια ειρηνική πορεία προς το μέλλον.

Η ΝΑΤΟϊκή πολεμική μηχανή, ισοπεδώνοντας κάθε έννοια δικαιοσύνης ή ηθικής, σκορπά τον όλεθρο και την καταστροφή.

Η νέα αυτή "τάξη πραγμάτων" όπως την αποκαλούν, έχοντας σαν αρχή το δικαίο του ισχυρού, επιδιώκει, με κάθε μέσο, να εδραιώσει το γνωστό καθεστώς της επικυριαρχίας και της εκμετάλλευσης.

Σαν άνθρωποι αλλά και σαν εκπρόσωποι ενός δραστήριου πολιτιστικού φορέα, με πάρα πολλές σημαντικές "επιτυχίες" βρισκόμαστε σε πλήρη αμηχανία.

Πρόσφατα (2-5-99) ένα από τα χορευτικά μας τμήματα επισκέφτηκε τη Μονή Παναγία Σουμελά. Αφού προσδιορίσαμε, όπως πάντα, όλους τους στόχους της εκδρομής αυτής, συστήσαμε στα παιδιά να μη χάσουν τη θεία λειτουργία και να ξεναγηθούν στο Μουσείο της Μονής.

Το πρόγραμμα τηρήθηκε πιστά αλλά συνέβη και κάτι τελείως απρόβλεπτο με πολλούς αποδέ-

Νέοι και νέες της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας προσεύχονται για την ειρήνη στα Βαλκάνια

κτες. Οι χορευτές μας, παρά το νεαρό της ηλικίας, προσευχήθηκαν και για την Ειρήνη στα Βαλκάνια.

Το γεγονός αυτό με πύρινες γλώσσες στέλνει λογής-λογής μηνύματα στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

Οι νέοι μας, οι νέες που τώρα ανοίγουν τα φτερά στη ζωή, ανησυχούν, αηδίαζουν, συμπάσχουν όταν βιώνουν τα όσα συμβαίνουν γύρω μας.

Οραματίζονται μια άλλη σχέση μεταξύ των ανθρώπων, μια άλλη σχέση μεταξύ των λαών δίχως αίματα και καταστροφές. Δεν κατανοούν τα σατανικά σχέδια αυτών που κρατάνε στα χέρια τους το τίμολόγιο του κόσμου.

Καθώς πλησιάζει η γενέθλια γιορτή για την πενήνταχρονη πορεία της Ευξείνου Λέσχης, είχαμε σαν πρωταρχικό στόχο να τονίσουμε την μικρή, έστω, συμβολή της για ένα καλύτερο αύριο.

Σήμερα που τα πενήνταχρονα του ΝΑΤΟ ισοπεδώνουν τα πάντα τι θα πούμε στα παιδιά; Σ' αυτά τα μπουμπουκία της ζωής με τα λογής-λογής όνειρα; Τι θα πούμε στα μέλη και τους φίλους της Λέσχης που δεκαετίες ολόκληρες αγωνίστηκαν να καλύτερέψουν το ανθρώπινο πρόσωπο της κάθε κοινωνίας;

Δεν θα πούμε τίποτε. Σιωπηλοί και με αίσθημα ενοχής για κάθε μας ολιγωρία θα προσευχηθούμε σε κάποια "Σουμελά", συνεχίζοντας ταυτόχρονα την αέναη μάχη στο χαράκωμα του δικαίου, στο μετερίζι των ηθικών αξιών.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Γιάννης Μιχαηλίδης
Ο Γ. Γραμματέας
Μιχάλης Γερασιμίδης

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

1. Ανέστης Ανδρεάδης
2. Μιχάλης Γερασιμίδης
3. Κική Καντζίδου
4. Γιάννης Μελετιδής
5. Γιάννης Μιχαηλίδης
6. Σάμος Τσιπουρίδης
7. Γιώργος Χ. Χιονίδης

Η ΕΠΙΦΥΛΜΙΔΑ ΤΟΥ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

Ατέλειωτα χρόνια κρατά η σκλαβιά. Οι Πόντιοι πρέπει ν' αντέξουν. Μέσα από την τρομοκρατία της αρπαγής, τη βία και τον πόνο, οι Πόντιοι πρέπει να ζήσουν. Ο πόνος τους γίνεται τραγούδι. Η ελπίδα γίνεται τραγούδι.

Η πίστη γίνεται τραγούδι. Κι ένα σωρό άλλα γίνονται τραγούδι. Όλα αυτά, αποτελούν τον κρίκο μιας ατέλειωτης αλυσίδας.

Η αρχή της τραβιά μακριά κι ενώνεται με τα "Ομηρικά έπη" και συνεχίζεται αδιάρρηκτη ως τις μέρες μας, αναμφισβήτητη απόδειξη της ιστορικής ενότητας του Έθνους.

Έχωρική θέση μέσα στην αλυσίδα αυτή των τραγουδιών έχει η αβούλωτη Πόντια γυναίκα.

Η γυναίκα του πρωτομάστορα "Τη τρίχας το γεφύρι", θυσιάζει στο βωμό της κοινωνικής προσφοράς. "Κι άμον ντο στεκί" τα γόνατα μ', να στέκ' και το γεφύρι".

Στο υπαίθετο ακριτικό τραγούδι "Ο Μάραντον", το λουλούδι της συζυγικής τιμής παραμένει μεθυστικό στο πέρασμα των αιώνων. Η στάση της Πόντιας γυναίκας μας υπενθυμίζει την Πηνελόπη του Οδυσσέα. "Εφτά χρόνια ε-

νέμ' στον κι άλλα εφτά θ' αναμένω, αν έρται, έρται ο Μάραντον κι αν 'κ' εν, καλογερεύω".

Η Πόντια γυναίκα σαν καλή χριστιανή θα ικανοποιήσει τις επιθυμίες των νεκρών. Πιστεύει στην αθανασία της ψυχής. "Τη Χριστού άψο με κερίν και τη Φωτός λαμπάδαν και τη Μεγαλ' Παρασκευήν κλάψον, τον κόσμον χάλα...".

Σαν χαροκαμένη μάνα, απευθύνει την απέλιδα κραυγή στο νεκρό παιδί της: "Υιέ μ', π' εχπάστες;"

Ο μεγάλος πόνος της μας φέρνει στο νου τον σπαργμό της Παναγίας "πορεύει τέκνον".

Σαν παρηχαρμένα, εκεί στα ψηλά βουνά, αντιμετωπίζει χίλιους κινδύνους όχι μόνο από τα στοιχεία της φύσης αλλά κι από τις απρόσπετες εμφανίσεις των Τούρκων. Τότε αποδεικνύεται και γενναία τσοπάνισσα.

Με το μόχθο την βοηθάει την οικογένειά της αλλά και χτίζει εκκλησίες:

"Χάσαν τυρένεν εγκλησιάν, μιντζένεν Αε - βήμα.

Όταν η κόρη της εξέρχεται από το πατρικό κατώφλι απευθύνει τη δραματική έκκληση στους συμπεθέρους: "...

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΛΕΤΙΔΗ

άμον τον γιον εσον, να έχετεν και την θεγατέρα μ".

Όταν ο γιος της θα πάει στην Ξενιτιά με δάκρυα θα κάνει το παξιμάδ', θα μαυροξενιτεύω και με τα δάκρυα σ' ζούμωσον...".

Η φωνή της πατρίδας τη συναρπάζει κι αναδεικνύεται σε νικήτρια, όπως το ομολογεί κι ο ίδιος ο Τούρκος:

"Γυναίκικον ο πόλεμον, γυναίκικον ο κούρσορ, γυναίκικον εν τω κοντάρ, σκοτών' τα παλληκάρια".

(Γυναίκα πολεμά σκληρά, γυναίκα με νικάει με το κονταροχτύπημα μου ρήμαξε τ' ασκέρι".

Στίχοι από το "Έρβεν ο Τούρκον ο κακόν").

Όσα κι αν γράψουμε για την Πόντια γυναίκα θάνα φτωχά μπροστά στη γενναία κι αβούλωτη ψυχή της, για τούτο σε ένδειξη τιμής για το πρόσωπό της, ας ακούσουμε τον Πόντιο τραγουδιστή στο τραγούδι οι "Τραντέλλενοι":

"Να σας την μάναν που γεννά τα τράντα χρόνια μίαν κι εφτάει υιόν τραντέλλεναν και νύφεν γαλαφόραν.

Εφτάει υιόν τραντέλλεναν, Ακρίταν σα ραχία, εβγαίν' και πάει στον πόλεμον για την ελευθερίαν".

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Δεύρο έξω...

Έναν ημέραν απόγεμαν είχαμε μάθεμαν θρησκευτικά και από το μάθεμαν εποίνεμασ ατο ο μακαρίτς ο Χρυσούλτς' επειδή έτον πολλά θρήσκος και το ευαγγέλιον πα εξέρεαν ατο απ' έξ να εξηγ' ατό.

Εκείνον την ημέραν το μάθεμαν έτον για της υφίους.

Ο Χρυσούλτς σίτα εξήγανεν το ευαγγέλιον και σ' εκείνο το μέρος που έλεγε "ντό εννέφ' σαν αργός και κ' επρόφτασαν τον νυμφίον", κρούει η πόρτα και εμπαιν' ίνας συμμαθητής εμουν το όνομα ατ Ταυλαρίδης.

Ο καθηγητής έμουν εθύμωσαν και λεγ' ατον "Δεύρο έξω" γυρίζ' σ' εμάς μερέαν και λέει μας "παιδιά μου βλέπετε αυτόν τον μαθητή, μοιάζει τις παρθένας που δεν πρόλαβαν τον νυμφίον" και έσυρεν ατον έξ.

Σ' ατό απάν εφτάει την σκηνήν αθεσ πάει στην πόρταν κεκά και σίτα κρούει και σίτα λέει:

- Τακ, τακ, ποίος είσαι;
- Ταυλαρίδης.
- Δεύρο έξω, δεν σε γνωρίζω!

2. Τα παιδιά τη Χατζηλία

Σ' την Κρώμ' τα παιδιά τη Χατζηλία έπαιζαν μίαν'

ς στην οτάν απές τον σκύλον και την κάταν και ο κύρτς ατούν πα, ίνας απ' αδά κι απάν αρίφς έτον εξαπλωμένος' ς στην σάκναν κεκά. Αρ' γροιλίζ' και υλάζ ο σκύλονς μιάς η κάτα και τσαραπιζ το σκύλον. Άλλο ελέπ' τα' έναν το παιδόπον ελέπ' τον κύρν' αθέ εξαπλωμένον 'ς σα μιντέρια απάν και νουνίζ. Τ' άλλα' το παιδόπον ρωτά το:

- Νέπαι, ντο νουνί - εις;
- Νουνίζω ο πατέρα μ' να εγίνουτον σκύλος εξέρτς και τρανός θα έτον:

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΥΚΑΣΟ

Ανάθεμα ποι έλε(γ)εν η ξενιτειά καλόν εν' δοκίμασα κι ετέρεσα πολλά φαρμακερόν εν'.

Ναιλλοί εμέν, ναιλλοί εμέν πάντα ναιλλοί εμέναν πάντα η καρδιά μ' γεραλίν τ' ομμάτια μ' διακρωμένα.

Εξέρ' τα όνταν εκάθουμες αφκά'ς σο καρυδόπον εντώκα κι εγκალიάστα ' σε αμόν παλληκαρόπον.

Ανάθεμα 'τον που ' κι ' ξερ' και πάει κατηγορά' με 'κι ξέρ' α' σα παράπονα μ' και να παρηγορά 'με.

Πε με ντο εκιτρίναςες και έχυνες τα φύλλα σ' έγκες τον μοθώπορον με τα κρύα τα μήνας.

Ψηλά ραχία πράσινα και δέντρα φυλλωμένα κλειστέν κα' τα κλαδόπα σου και κλάψτεν για τα' εμέναν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. βαζάμι = μανιτάρι
2. βούρα = χούφτα
3. βρουλιζω = απογυμνώνω
4. βυζαλιζω = θηλάζω
5. βώκος = ανόητος
6. γαληνίζω = καταπραΰνω
7. γεραλής = πληγωμένος
8. γούλα = λαϊμός
9. γυρίον = ζητιανιά
10. γωνέα = γωνιά
11. δρανίν = καπνοδόχος
12. δώμαν = δωμάτιο
13. εμνοστία = νοστιμιά
14. εναξά = λιγάκι
15. εντώκα = χτύπησα

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

- Οι στήλες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του.
- Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες.

Ένα αφιέρωμα στην Ποντιακή Μούσα

Η Ποντιακή Μούσα ύμνησε και υμνεί όλες τις χαρές και τις λύπες της ζωής.

Υμνησε την ίδια τη ζωή, τον έρωτα, το γάμο, την ομορφιά της γυναίκας και του άνδρα τη λεβεντιά. Τραγούδησε τα νειάτα και τα γηρατεία, το σπιτικό, το βίος, την εργασία.

Τραγούδησε τη γέννηση κι έκλαψε με τις χορδές της λύρας, τον άδικο χαμό του παλληκαριού, τις χαμένες πατρίδες, τους διωγμούς, τον αφανισμό, την προσφυγιά, τον ξεριζωμό, τη νοσταλγία, την αναζήτηση.

Η καρδιά του κάθε Ποντίου είναι μια ζωντανή μούσα, που τραγουδά σαν γλυκόλαλη λύρα τη χαρά και παράλληλα με τις αργόσυρτες δοξαριές θρηνεί, μοιρολογεί για όσα έχασε, για όσα έζησε, για όσα είδε κι έπαθε μέσα στους ατέλειωτους δρόμους της προσφυγιάς και του ξεριζωμού. Η ψυχή του Πόντιου είναι μια ζωντανή παρακαταθήκη, γεμάτη απ' όλα τα συναισθήματα που μπορούν να χωρέσουν μέσα σε μια τόσο δοκιμασμένη ανθρώπινη ψυχή. Η Ποντιακή ψυχή είναι αθάνατη, ανέπαφη από το χρόνο, γιατί δοκιμάστηκε σκληρά απ' αυτήν την ίδια ζωή, απ' τις συνθήκες που έζησε και αντιμετώπισε. Ολ' αυτά τη γέμισαν με ατέλειωτο θάρρος, τόλμη, παλληκαριά, αντοχή, στέρηση, καρτερικότητα, αφάνταστη ζεστή ανθρωπιά και αδελφική συντροφικότητα.

Όμως, παράλληλα, την γέμισαν και με παράπονο και πίκρα ατέλειωτη για το άδικο, γι' αυτό σαν τρικυμισμένη θάλασσα πάντα ασταμάτητα θα τραγουδά τα πάθη και τα βάσανα, την ιστορία ενός ολόκληρου λαού ν' ακούγεται σ' όλα τα μέρη αυτής της γης, για να μην ξεχαστεί ποτέ.

1) Ακρίτα όντες έλαμνεν στην παραποταμέαν

Τραγουδά λύρα μου γλυκειά, κλάψε κι εσύ μαζί μας για τ' άδικο που γίνεται στον Πόντιο Ακρίτα Ριμάζουνε το σπίτι του και κλέβουν την καλή του, ενώ αυτός ιδροκοπά οργώνοντας το χώμα.

2) Αϊτεντς επαραπετάεν ψηλά σα επουράνια

Κι εσύ αϊτς που περπατάς ψηλά στα επουράνια ταξίδεψε όσο ψηλά στους ουρανούς επάνω πάνω στις θάλασσες της γης και στους επτά ανέμους σερίανισε του Έλληνα, τα' όμορφο παλληκάρι που έβαψες τα νύχια σου το άλικο του αίμα. Να ιδούν να κλάψουν οι καρδιές, τα μάτια να δακρύσουν για όλους τους τραντέλληνους που χάθηκαν στον Πόντο.

Κική Σ. Καντζίδου

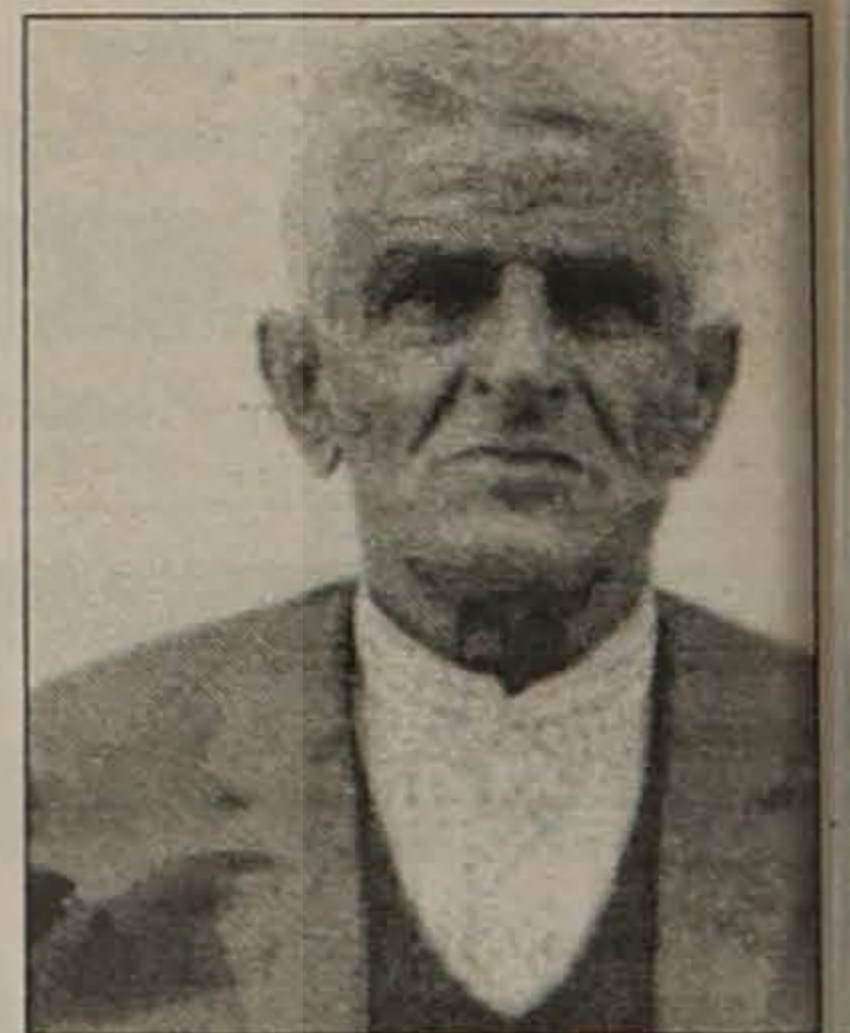
Ποντιακά πένθη ΚΟΣΜΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

1912-1999

Ενας ακόμη συμπατριώτης μας της ξεριζωμένης και πονεμένης γενιάς, ο Κοσμάς Παναγιωτίδης, έφυγε από κοντά μας.

Προσφυγόπουλο 12 ετών αναγκάστηκε το 1924 να εγκαταλείψει τα προγονικά χώματα της περιοχής της Αργυρούπολης του Πόντου και να έρθει στην Ελλάδα, στα Λευκόγια της Δράμας κι ύστερα στη Βέροια.

Ανατράφηκε ο αείμνηστος σε θερμή ελληνοχριστιανική ατμόσφαιρα κι αυτό ήταν για

Ευχαριστήριο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευξείνου Λέσχης αισθάνεται την ηθικήν υποχρέωση να ευχαριστήσει θερμά τον κ. Αναστάσιο Μιτσίδη, συνδρομητή του Αργοναύτη διότι όχι μόνο πληρώνει εγκαίρως την συνδρομή του αλλά την πληρώνει και πολλαπλασίως.

Του ευχόμαστε να είναι πάντα καλά και να δίνει το καλό παράδειγμα της συνέπειας.

Το Δ.Σ.

του τη ζωή το βασικό στοιχείο του εσωτερικού του κόσμου.

Ηταν προικισμένος με έμφυτη καλοσύνη και με καλλιεργημένο συναισθηματικό κόσμο.

Μοίραζε τη ζωή του ανάμεσα στη φροντίδα για την οικογένειά του και στην κοινωνική του προσφορά.

Ηταν τίμιος, εργατικός, κοινωνικός και νοσταλγός της ποντιακής παράδοσης, ένας σεβαστός κι αξιαγάπητος Πόντιος με όλη τη σημασία της λέξεως.

Ο θάνατός του ήταν ήσυχος, ειρηνικός, χριστιανικός, όπως κι όλη η ζωή του.

Τον έκλαψαν οι δικοί του, κι οι συγγενείς και οι φίλοι του για τη μεγάλη του καρδιά.

Τα τρία του παιδιά με σεβασμό κι αγάπη θα θυμούνται, τον καλό τους πατέρα.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Γιάννης Α. Μελετίδης

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

Οικονομολόγος - Συγγραφέας

Θουκυδίδη 2 - Τηλ. (0331) 25.282

Βέροια (ΤΚ 59100)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

1.000 δρχ.

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10 - ΤΗΛ. (0331) 66.913 - 61.160

FAX (0331) 66.979

Χρυσό νόμισμα του Μιθιδράτη του Πόντου

Εμφανίζει ο Γιώργος Γ. Χιονιάς

Διάβασα στην εφημερίδα της Αθήνας "Το βήμα" (Φύλλο της Δευτέρας 3.5.1999 σελίδα Α28 52) το Νομισματικό Μουσείο της Αθήνας απόκτησε και νέα νομίσματα, από τα οποία δημοσιεύονται (στην εφημερίδα) οι φωτογραφίες δύο νομισμάτων των δύο όψεών τους.

Θεώρησα σκόπιμο να κόψω τη φωτογραφία του ενός, να αναδημοσιευθεί στη δική μας εφημερίδα, στον "Αργοναύτη". Γιατί; Διότι κάτω από τη φωτογραφία υπάρχει η εξής, ενδιαφέρουσα λεζάντα, που αφορά στο "βήμα" μας:

"Χρυσός στατήρ (τους Μιθιδράτου (του) ΣΤ', του Ευατριδούς από τον Πόντο (86-63 π.Χ.), που αγοράστηκε από το Νομισματικό Μουσείο της Αθήνας).

Ντο να φτάμε, το αίμα νερό κι γίνεται.

Αν δε η μνήμη δεν με απαλλάξει (άρχισαν, βλέπετε, να δειναι και τα χρόνια, τα... ασημένια), το Νομισματικό Μουσείο της Ελληνικής πρωτεύουσας (το και μόνο συστηματικό και πλήρες στη χώρα μας) εδρεύει - στεγάζεται, εδώ και μερικούς μήνες,

στο "Ιλίου - Μέλανθρον", όπου λειτουργούσαν, για πολλά χρόνια, οι υπηρεσίες του τριτοβάθμιου δικαστηρίου, του ανώτατου ακυρωτικού των (πολιτικών - ποινικών) δικαστηρίων της Ελλάδας, δηλαδή του Αρειού Πάγου. Εκεί ήταν η κατοικία του Φιλέλληνα (που είχε Ελληνίδα γυναίκα) ανασκαφέα της Τροίας, του Ερρ. Σλήμαν, γι' αυτό και ονομαζόταν έτσι (Ιλίου είναι Τροία, γι' αυτό έχουμε και την Ιλιάδα του Ομήρου).

Θα κλείσω με τη (χρήσιμη νομίζω) πληροφορία, ότι διευθυντής του Νομισματικού Μουσείου της Αθήνας, είναι ο διακεκριμένος νομισματολόγος κ. Ιωάννης (Γιάννης) Τουράτσογλου, ο οποίος είχε υπηρετήσει και στη Βέροια, ως Αρχαιολόγος των κλασσικών αρχαιοτήτων, στην εποχή, κυρίως που ήταν Εφορός της περιοχής ο γνωστός μας κ.

Γιώργος Χ. Χιονιάς

Ανοίγει την καρδιά του ο κ. Σύμος Τσιπουρίδης

Επιστολή στον "Αργοναύτη"

Δημοσιεύουμε απόσπασμα από την επιστολή του κ. Τσιπουρίδη. Ανοίγει την καρδιά του ο αγαπητός φίλος κ. Σύμος Τσιπουρίδης. Να, τι μας γράφει μεταξύ άλλων:

Το 1960-61 βρέθηκε από την Θεσ/νίκη στη Βέροια. Όταν ήρθα και ανέλαβα το κατάστημα SINKER σαν προϊστάμενος, θυμάμαι την πρώτη επαφή που επεδίωξα να κάνω ήταν να γνωρίσω τα μέλη της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας και μάλιστα το τότε Διοικητικό Συμβούλιο της.

Ορισμένα από τα ενεργά μέλη του Δ.Σ. τότε ήταν: 1) Καζεπίδης Κώστας 2) Ανδρεάδης Γιώργος (μπακάλης) 3) Θεοδο-ριδής Δημοδ/σκαλος 4) Πιστοφίδης Κώστας κ.α. Πέρασαν κάποια χρόνια μέχρι ν' αποφασίσω να μείνω μόνιμα στη Βέροια, στα οποία δεν έμεινα απαθής όσον αφορούσε το ποντιακό στοιχείο καταγωγής μου. Εφτασε ο καιρός μετά να πάρω κι εγώ κάποια την σκυτάλη μέσα από την Διοίκηση του Συλλόγου της Ε.Λ.Β.

Από την πρώτη στιγμή όμως είδα ότι πέραν των τμημάτων χορευτικό, θέατρο κ.λ.π. μπορούσε να δημιουργηθεί και χορωδία. Αυτό με βασάνιζε πολύ καιρό και έβλεπα ότι έλειπε από την πόλη της Βέροιας μια αξιόλογη χορωδία και το θεωρούσα σημαντικό.

Αγαπούσα το τραγούδι και το αγαπώ ακόμη. Ένας καλός εργαζόμενος σκέφτεται ακόμα και στον ύπνο του το πόσο καλό θα κάνει την δουλειά του την επόμενη ημέρα για να πετύχει τους στόχους του.

Έτσι και εγώ για να πετύχω το σκοπό μου αυτό καλύτερο, ζήτησα αμέσως τη γνώμη του ιστορικού μας πόντιου και γνωστού μας Κώστα Φωτιάδη, με τον οποίο τότε ήμασταν μαζί στο Δ.Σ. της Ε.Λ.Β.

Όταν του το ανέφερα, το δέχτηκε με μεγάλη χαρά και μάλιστα για να με βοηθήσει μου έδωσε κι ένα βιβλίο με τα δημοτικά τραγούδια του πόντου.

Ακολούθησε στη συνέχεια και μια επαφή μου με τον μεγάλο δάσκαλο της πο-

νητικής μουσικής Στάθη Ευσταθιάδη, ο οποίος με παρότρυνε λέγοντάς μου, "προχώρα και είμαι σίγουρος ότι θα τα καταφέρεις". "Εγώ θα είμαι πάντα κοντά σου".

Έτσι ξεκίνησα φρεσκάροντας ό, τι θυμόμουν απ' τα τραγούδια της γιαγιάς μου (καλαμάνα) και τα μοιρολόγια της που έλεγε με τη γλυκύτατη φωνή της η οποία πάντα ζωντανεύει και ζωντανεύει ακόμη σε μένα την μνήμη της, μαζί με τα όσα κληρονόμησε απ' τους προγόνους της και εκείνη, αλλά κι εγώ από εκείνην.

Με την πίστη αυτή που είχα για τον εαυτό μου κατάφερα έριξα την ιδέα μες τα χορευτικά που ήμουν τότε και υπεύθυνος Χοροδιδάσκαλος ήταν και μέχρι σήμερα Μιχάλης Σουμελιδής.

Με μεγάλη χαρά προσεφέρθησαν θυμάμαι πολλά παιδιά ανεξαρτήτου ηλικίας και θυμάμαι ακόμα τα πρώτα τραγούδια όπως: Της τρέχας το γεφύρι, Αϊτέντε επαρηπέτανεν κ.α. Έτσι σκεπτόμενος θέλησα να γεφυρώσω την αλληλένδετη σχέση του ποντιακού χορού με το τραγούδι.

Μέσα από μια τέτοια κίνηση θα μπορούσαν ακόμα να αναδειχθούν με τον καιρό και τραγουδιστές και γιατί όχι; Αλλά το κυριότερο που θα πετυχαίναμε ήταν να κρατήσουμε την παράδοση μαθαίνοντας πολλά πράγματα μέσα από τα ίδια τα τραγούδια.

Θυμάμαι με τα πρώτα τραγούδια που έδιδεκα κατά την διάρκεια των μαθημάτων, πολλοί από τους συμμετέχοντες στη χορωδία με ρωτούσαν άγνωστες πομπικές λέξεις. Χαϊρόμουν αφάνταστα γι' αυτό, διότι έτσι έβλεπα να προφέρουν και φράσεις ποντιακές εκτός της χορωδίας.

Γι' αυτό δεν πρέπει να αδρανούμε όταν έχουμε τη δυνατότητα να προσφέρουμε. Ο,τι κάνουμε στον ποντιακό χώρο είναι μια εθνική κληρονομιά. Και πρέπει συνεχώς να σπέρνουμε για να έχουμε τη δυνατότητα να θερίζουμε. Είμαι αρκετά ευχαριστημένος ότι με το λιθαράκι που έβαλα κι εγώ τότε προσέφερα στο στοιχείο μου...

Μια ξεχωριστή επιστολή

Θεσσαλονίκη 20/4/1999
Προς τον Πρόεδρο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, κ. Γιάννη Μιχαηλίδη
ΘΕΜΑ: Εκφραση ευχαριστιών και συγχαρητηρίων

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,
Έλαβα, αλλά και διάβασα στον τύπο, τη συγχαρητήρια επιστολή σας για την εκλογή μου στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, και αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου, τόσο σε σας προσωπικά, όσο και στο διοικητικό συμβούλιο για την ευγενική και συγκινητική σας αυτή ενέργεια, η οποία με τμή ιδιαίτερα.

Ομολογώ ότι η έκφραση, συγχαρητηρίων εκ μέρους σας εγγίζει τις βαθύτερες πτυχές της ψυχής μου και ενισχύει πολύ περισσότερο μέσα μου το αίσθημα της ευθύνης, και του χρέους για την επιστημονική έρευνα θεμάτων ιστορίας και πολιτισμού του Ποντιακού Ελληνισμού.

Παράλληλα, όμως σας παρακαλώ να δεχτείτε και τα θερμά συγχαρητήριά μου για το υψηλό και πολύπλευρο έργο - εθνικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, μορφωτικό - που επιτελείτε με ιεραποστολικό ζήλο, εδώ και 10ετίες, στην περιοχή σας, αλλά και έξω από τα όρια της χώρας.

Είναι πια βεβαιωμένο και πανθομολογούμενο ότι η Ευξείνου Λέσχη Βέροιας αποτελεί φωτεινότητα πολιτιστική και κοινωνική εστία, αλλά και κυψέλη ποικίλων δραστηριοτήτων, για τις οποίες όλοι, όσοι τις παρακολουθούμε αισθανόμαστε ιδιαίτερα περήφανοι.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση
Στάθης Πελαγιάδης
Επίκουρος Καθηγητής Α.Π.Θ.

Μια επιστολή με ιδιαίτερη σημασία

Κε Πρόεδρε της Ε.Λ.Β.

Πολύ πρόσφατα, και το θυμάστε, έγινε, με πρωτοβουλία του Δ.Σ. της Ε.Λ.Β., μια συνάντηση όλων όσων, κατά καιρούς, υπήρξαμε συνοδοιπόροι και σκυταλοδρόμοι, στην πολιτιστική και όχι μόνο, διαδρομή της, με ένα το ζητούμενο: την χάραξη της ορθότερης πορείας και προσανατολισμού, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων των μελών της και τον συντονισμό δράσης και ενεργειών των ομοειδών αδελφών σωματειακών και συλλογικών χώρων.

Προσωπικά μετείχα και κατέθεσα εκεί, όπως θα γνωρίζετε, τους προβληματισμούς μου, για τις έντονα αρνητικές συνέπειες της πολυδιάσπασης και πολυκερματισμού των πολιτικών δυνάμεων, μέσα στα στενά γεωγραφικά όρια μιας πόλης, όπως η δική μας, ή ενός Νομού, γιατί όχι και όλης της επικράτειας.

Δεν είναι του παρόντος, αλλά δεν θ' αποφύγω να επισημάνω και πάλι την, επί δύο τουλάχιστον δεκαετίες, παγιωμένη πεποίθησή μου, ότι η ρίζα του κακού βρίσκεται στην ήκιστα δημοκρατική δομή των ποντιακών συλλόγων, από τους πρωτοβάθμιους προς τους (περιέργως πολλούς και διάφορους) κορυφαιούς, που τους είπαν "Ομοσπονδίες" (!) "Βορρά", "Νότου" ή "Πανελλήνιες" και που, χωρίς καμία δημοκρατική διαδικασία - από την βάση στην κορυφή - στήθηκαν από μια ελιτίστικη παρθενογένεση, και που, όχι μόνο αδυνατούν να καθοδηγηθούν και να συντονιστούν, αλλά ούτε καν πείθουν, για την ύπαρξή και τις προθέσεις τους.

Απ' ότι ξέρω, στις προθέσεις του Δ.Σ. της Ε.Λ.Β., ενόψει και των επικείμενων πολιτιστικών εκδηλώσεων μνήμης για την γενοκτονία του Μικρασιατικού Ελληνισμού, είναι να κινηθεί σ' αυτήν την κατεύθυνση: κοινή, συντονισμένη, συλλογική και ενιαία συναπόφαση των Δ.Σ. των αδελφών σωματείων, μέσα στα, περιορισμένα έστω, γεωγραφικά όρια της πόλης και των οικισμών της, με την δικαιοδική, εξάλλου, καθοδήγηση της Ε.Λ.Β., γιατί πιστεύω πως, μπορεί και ξέρει να το κάνει σωστά.

Και ίσως μια τέτοια δράση, παίρνοντας μάλιστα θεσμικό χαρακτήρα, ν' αποτελέσει τον μοχλό, για την ανάδειξη ενός (ίσως μόνου) κορυφαιού οργάνου των ποντιακών Σωματείων και Συλλόγων, που να εμπνέει σεβασμό και να χαράσει

πολιτιστική πολιτική Πανελληνίως.

Έτσι κι αλλιώς, εύκολα ή δύσκολα, αυτός ο τόπος, η Ελλάδα η σκυληκοειδής απόφυση της Ευρώπης, κάτω από οποιασδήποτε συνθήκες, είναι ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΗ να παράγει πολιτισμό.

Παρ' όλη την τρέλλα και τον παραλογισμό των ημερών, όπου "έξυπνα" όπλα σε χέρια ηλίθιων, με την εντολή παρανοϊκού άρχοντα και την συνδρομή νάνων ευρωπαϊών αυλοκολάκων και εunuχών, ισοπεδώνουν μια χώρα, τη Σερβία, παρέχοντας "ανθρωπιστική βοήθεια" σε έναν λαό, τους Αλβανούς (γείτονες επίσης) και αποδεκατίζοντας δύο (και τους Σέρβους), υπάρχει ελπίς. Κι απ' ό,τι ως τώρα φαίνεται το καθήκον της διατήρησής της εναποτίθεται σε μας, στο λαό μας στην Ελλάδα (και σε όσους, ενδεχόμενα θα θελήσουν να συνοδοιπορήσουν μαζί μας - αν τολμήσουν).

Όταν ο επερχόμενος πολιτιστικός παγετώνας, οδηγήσει και πάλι μοιραία την ανθρωπότητα στα σπήλαια, δεν θα χρειασθούν αιώνες αναμονής, αναζήτησης και έρευνας για την ανακάλυψη της φωτιάς, του τροχού, του λόγου και της λογικής. Θα υπάρχει η Ελλάδα, ο μοναχικός και ανάδεικτος λαός της, η Κιβωτός, έστω κι αν ο Αρμαγεδώνας περάσει από πάνω μας. Γι' αυτό υπάρχει ΕΛΠΙΣ.

Στην Πανελλήνια προσπάθεια, διατήρησης του ανθρωπίνου γένους, στην όρθια στάση, η συμβολή όλων είναι βέβαιη και απαραίτητη. Πολυστιμώριο συμβολής της Ε.Λ.Β. σ' αυτήν την κατεύθυνση είναι υποχρεωτική! Αλλιώς θα ξανατραγουδήσουμε:

Πήραμε τη ζωή μας λάθος.

Βέροια 27-4-99
Ανέστης Ανδρεάδης

Σημ. "Αργοναύτη":

Ο Γιατρός κ. Ανέστης Ανδρεάδης έχει μια ξεχωριστή και συνεχή συμβολή στην Ε.Λ.Β. Υπήρξε μέλος και Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου της Λέσχης με μια γόνιμη θητεία. Ο κ. Ανδρεάδης προσφέρει από καρδιάς. Ο "Αργοναύτης" θα θεωρήσει μεγάλη του τιμή αν έχει και την πνευματική του συνεργασία. Η περίεργη πένα του αγαπητού φίλου κ. Ανδρεάδη καταδεικνύει πάντα την αλήθεια και προβληματίζει θετικά. "Γι' αυτό υπάρχει ΕΛΠΙΣ"...

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Με την ευχή "Ση Θεού τ' αμάρ σύρω τον σπόρον και Αιός, πο-δεβίμ το όνομαν σί", να ευλογίς στο" = (Στου Θεού το αμάρι ρίχνω τον σπόρον και Αιός, προσκυνώ το όνομά του, να το ευλογίσει), Ισताτα εις τον αγρόν του με το ζευγάρι, κάρνει το σταυρό του, αφού υψώσει τους οφθαλμούς εις τον ουρανόν, και αρχίζει την σπαρά ο Πόντιος γεωργός.

Κατά την έναρξιν του θερισμού εις τους επισκεπταμένους τους αγρούς, ιδιοκτήτες του αγρού, προσφέρεται "η ΤΕΙΤΕΝ", μικρόν δεμάτιον από στάχυα. Ο προσφέρων τοποθετεί μπροστά στον ιδιοκτήτη ή και ξένον ακόμη, καθήμερον, το δεμάτιον και λαμβάνει το "ΤΙΑΚΣΙΣ" ανακρινών δε κατόπιν παραλαβόμενον και το προσφερόμενον από τα κλή του Θεού, δεμάτιον.

Επίσης, όταν λήγει ο θερισμός, "οσίρ" νε το καγόνα εμπροστά σου νοκακίρ/ και λέγεις "νε και του χρόνου" = (Ρίχνουν τα δρεπάνια στα πόδια του κτηρατίου και τον ελκοντα και του χρόνου). Τότε δε το δώρον (παράξ) είναι ασυγκρίτως μεγαλύτερον του πρώτου. "Έ-ων ψυστάκ, για έναν καμασίκαν, για έναν ζευγάρι κόνταυρος" = (Ένα ψυστάκι ή ένα ποικίμασ ή ζεύγος γυναικείων υποδημάτων)

Ιστορική διευκρίνιση ΚΑΥΚΑΣΙΟΙ ΚΑΙ ΠΟΝΤΙΟΙ

Γράφει ο
Θεοφύλακτος Μεταλλίδης

Δεν υπάρχει καμιά διαφορά μεταξύ Ποντίων και Καυκασίων, τόσο στα ήθη όσον και στα έθιμα. Κατά το Ρωσοτουρκικό πόλεμο του 1878 πολλοί Πόντιοι εγκατέλειπαν τον Πόντο και έφυγαν στις Νότιες περιφέρειες της Καυκασίας χώρας, ήτοι του Κάρς και Αρνταχάν και ίδρυσαν εκεί γύρω στα 72 χωριά καθαρώς Ελληνικά. Όταν δε λέμε Καυκασία χώρα, εννοούμε μια χώρα με εμβαδόν 442.972 τετρ. χιλιομέτρων (δηλαδή σχεδόν τριπλάσια της Ελλάδος) και πληθυσμόν γύρω στα 9.291.000 κατοίκους κατά το 1926.

Όταν έγινε η μετακίνηση των ανθρώπων αυτών στον Καύκασο, οι άνθρωποι αυτοί στην νέαν των πατρίδα διεκρίθησαν για την εργατικότητα τους, την πειθαρχία τους προς τας φιλοξενούσας αρχάς και με τον τρόπο αυτόν επέσυραν την συμπάθεια των γηγενών πληθυσμών.

Στις νέες τους εστίες, ήτοι στο Τιφλίς - Κρασνοντάρ - Σότσι - Βατούμ - Κάρς, την Ελληνικήν παιδείαν και την μόρφωση, εξυπηρετούσαν καθημερινά κοινοτικά σχολεία, τα οποία λειτουργούσαν και μετά την επικράτηση του σοβιετικού καθεστώτος.

Με την έκρηξη του Α' Παγκοσμίου πολέμου έγινε η εισβολή των τουρκικών στρατευμάτων στην Νότιαν Καυκασίαν, που τους ανάγκασε να καταφύγουν στην Γεωργίαν και την Κριμαίαν. Μετά το τέλος του πολέμου οι διασκορπισθέντες Έλληνες ξαναγύρισαν στις εστίες τους, όπου παρέμειναν μέχρι τις αρχές του 1921. Όταν έγινε νέα εισβολή των τουρκικών στρατευμάτων αναγκάστηκαν και πάλι να εγκαταλείψουν τις εστίες των. Περί τους 100.000 Έλληνες έφυγαν στην Βορείαν Καυκασίαν και Γεωργίαν, ενώ οι περισσότεροι των Καυκασίων γύρισαν στην Ελλάδα και εγκαταστάθηκαν στην Μακεδονία και στις περιφέρειες Κιλίκις - Εδεσσα - Πτολεμαίδα - Φλώρινα - Δράμα - Σέρρες - Βέροια. Να π γράφει ο αείμνηστος Καζαντζάκης όπως είχε αναλάβει τότε την Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, με ειδικήν εντολήν να μεταβεί στον Καύκασο και να φροντίσει να σώσει τους 100.000 Έλληνες και ειδικά να οργανώσει τον επαναπατρισμό όλων:

"Δέχτηκα, πόνεσα την αιώνια σταυρωμένη ράστα μου, που κινδύνευε πάλι στο Προμηθεϊκό βουνό του Καυκάσου. Δεν ήταν ο Προμηθέας που κινδύνευε, ήταν η Ελλάδα, που φώναζε

όχι στους Θεούς, αλλά τους ανθρώπους, να την σώσουν.

Από τον Νότο οι Κούρδοι πετάλωνα όσους Έλληνες έπιαναν και από τον Βορρά οι Μπολσεβίκοι κατέβαιναν με φωτιά και τσεκούρια και στο Κέντρο οι Έλληνες του Κάρς - Βατούμ - Σοχούμ - Τιφλίδα και η Θελιά στένευε στο λαϊμό 40.000 και έτσι έφυγαν και ήρθαν στην νέα τους Πατρίδα Ελλάδα".

Και στη συνέχεια γράφει: "Υστερα από δυο εβδομάδες έφευγα και εγώ από τον Καύκασο. Οι τελευταίες μέρες στάθηκαν πολύ πικρές. Τα βαπόρια είχαν αρχίσει να φεύγουν φορτωμένα ψυχομέτρι, έβλεπα την επέμβασή μου στην πράξη να φέρνει καρπό, έβλεπα κιόλας τους δουλευταράδες αυτούς Έλληνας να ριζώνουν στην Μακεδονία και θράκη και να γεμίζουν, σιτάρι, καπνό και Ελληνόπουλα γνήσια τα παλιά μας τα ρημαγμένα και βαρβαροπατημένα χώματα... Τα βαπόρια ήταν γεμάτα ψυχές Ελληνικές και πήγαινα να τις μεταφύτω στην Ελλάδα".

Σημείωση Αργοναύτη:

Το ιστορικό αυτό άρθρο αποτελεί απόσπασμα από αντίστοιχο δημοσιευθέν, στο υπ' αριθ. 31/1980, τεύχος της Ποντιακής Εστίας.

ΣΤΑ ΣΟΥΡΜΕΝΑ ΞΥΠΝΗΣΑΝ ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΑΜΕ ΕΝΤΟΝΑ ΤΟ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ "ΓΙΑΤΙ..." ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΓΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ

συνέχεια από την 1η σελ.

μακτος αυτός ιμπεριαλισμός δεν είναι βίαιος για να προκαλέσει θετικές αντιδράσεις. Το αποτέλεσμα έρχεται σταδιακά αλλά σίγουρα. Η νεολαία μας αποδεκατίζεται, το έθνος απονευρώνεται. Είναι η ώρα της συστράτευσης, της ομοψυχίας και των μεγάλων εξορμήσεων για μια πιο αποτρεπτική των κινδύνων αυτών προσπάθεια. Ξεκινήσαμε από την καρδιά της Μακεδονίας να δώσουμε όλοι μαζί τη σκληρή μάχη κατά της άκριτης, της ανεξέλεγκτης αυτής ξενομανίας που απειλεί την εθνική και πολιτιστική μας ταυτότητα. Να στηρίξουμε αυτό που αξίζει εκείνο που ταιριάζει στη χώρα του Παρθενώνα. Αλλά τα μακάβρια γεγονότα των Βαλκανίων απειλούν να ισοπεδώσουν τα πάντα. Οι δυνατοί της Γης μαστιγώνουν τη χώρα μας με κάθε είδους βρώμικες αξιώσεις που θυμίζουν μαύρες εποχές. Δεν σέβονται την Ιστορία ούτε την πολύτιμη προσφορά μας σε κοινούς αγώνες για πανανθρώπινα ιδανικά. Μας οδηγούν στο δρόμο του εγκλήματος καταλύοντας θεμελιώδεις αξίες της ζωής και κάθε κανόνα δικαίου.

Στα Σούρμενα δεκάδες αδελφά Σωματεία, λογιές - λογιές εκπρόσωποι φορέων και πολίτες κάθε καταγωγής έστειλαν πύρινα μηνύματα ανθρωπιάς και διαμαρτυρίας στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Οι ομόψυχες ιαχές του πλήθους και οι εύστοχες ατάκες του παρουσιαστή Λάζου Τερζά φέρνουν στο νου δύσκολες αλλά γεμάτες εθνικό μεγαλείο εποχές.

Κάτω από ομαλές συνθήκες ένας παρατη-

ρητής περιγράφει τη θερμή υποδοχή, στέκεται, έστω για λίγο, στον πηγαίο πατροπαράδοτο τρόπο φιλοξενίας, στη συνέχεια τονίζει την καταπληκτική εμφάνιση των συγκροτημάτων και τελειώνει με το πανάρχαιο ταφικό έθιμο, δίνοντας έτσι το βαθμό της επιτυχίας των εκδηλώσεων.

Όλα αυτά είναι πολύ σημαντικά αλλά σήμερα προέχει κάτι άλλο. Δίπλα μου κάθισε ένας γέρος με εμφανή τα σημάδια της καταβολής. Γεννήθηκε στον Πόντο και στη ζωή του πέρασε λογιές - λογιές φουρτούνες. Ακουσε τη μριόστομη φωνή της ανθρωπιάς, τη φωνή του πολιτισμού κατά της βαρβαρότητας και δάκρυσε. Συνέχισα τις ερωτήσεις. Οι μαρτυρίες του ήταν μαχαίρια κοφτερά.

Αρχισε με τα θρυλικά βουνά του αξέχαστου Πόντου, είπε δυο λόγια πιγνίμενα σε λυγμούς για τον ξεριζωμό και έκλεισε ξαφικά την κουβέντα, με τους αγώνες του για μια ελεύθερη πατρίδα, για μια αυτόβουλη Ελλάδα. Δεν είχε πια κουράγιο να συνεχίσει. Η συναισθηματική φόρτιση των ημερών οι πικρές αναμνήσεις στάθηκαν σαν κόμπος στο λαϊμό.

Αυτή την ώρα ο γέρος δεν ήταν πια άνθρωπος. Ήταν το σύμβολο όλων των Ελλήνων ζωντανών και νεκρών με τις θυσίες τους καθημους και τα οράματα.

Στο πρόσωπο του μια ολόκληρη Ελλάδα πληγνέται, διαμαρτύρεται και διεκδικεί. Στα μάτια του γέροσ εκτίναξε τη στιγμή διάβαζα ένα μεγάλο "Γιατί..." Είναι εκείνο το πύρινο, το διαχρονικό "Γιατί..." των απανταχού της Γης Ελλήνων που παραμένει ακόμα αδικαιώτο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Στιγμιότυπο από το μάθημα ζωγραφικής, που παραδίδει η κ. Βάσω Σιδηροπούλου - Καραμήτσου στα παιδιά

Το τμήμα νέων της Λέσχης παίρνει λογιές - λογιές πρωτοβουλίες και πραγματοποιεί ποικίλες εκδηλώσεις.

Τελευταία δέχτηκε τιμητική πρόσκληση του κ. Κώστα Χουρσουζίδη (ιδιοκτήτη Ξενοδοχείου) και φιλοξενήθηκε για δύο μέρες στο Σέλι.

Περιπτώ να τονίσουμε την άσφογη αξιοποίηση αυτού του χρόνου από πλευράς παράδοσης αλλά και διασκέδασης. Ήταν μια χρήσιμη εμπειρία για κάθε μελλοντική παρόμοια δραστηριότητα. Το τμήμα νέων της Λέσχης ευχαριστεί θερμά τον κ. Κώστα Χουρσουζίδη.

Επίσης οι νέοι μας ξεκίνησαν στο εντευκτήριο της Λέσχης μαθήματα παιδικής ζωγραφικής με την κ. Βάσω Καραμήτσου - Σιδηροπούλου.

Η συμμετοχή είναι μεγάλη και το ενδιαφέρον ζωηρό. Πιστεύουμε στις ικανότητες της κ. Καραμήτσου και έχουμε την πεποίθηση ότι η επιτυχία θα συνεχιστεί αμείωτη.

Το τμήμα εκμάθησης ζωγραφικής μπορούν να παρακολουθήσουν νέοι και νέες της Βέροιας και όχι μόνο.

Ευχαριστούμε θερμά την κ. Καραμήτσου η οποία εξακολουθεί να προσφέρει αφιλοκερδώς πολύτιμες υπηρεσίες στην Εύξεινο Λέσχη.

ΝΕΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ

Ταφικά έθιμα αιώνων αναβίωσαν την Κυριακή του Θωμά

Αναβίωσαν την Κυριακή του Θωμά τα ταφικά έθιμα όπως συνθηθίζουν κάθε χρόνο τέτοια μέρα, οι κάτοικοι της κοινότητας Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Πρόκειται για ένα έθιμο οι ρίζες του οποίου χάνονται στις παραδόσεις του ποντιακού ελληνισμού.

Στο νεκροταφείο του χωριού συγκεντρώνονται οι συγγενείς και οι φίλοι των νεκρών, στήνοντας ένα είδος αναπαύσεως γιορτής, τιμώντας με τον τρόπο αυτό τη μνήμη των αγαπημένων τους προσώπων.

Μέσα στο χώρο των νεκροταφείων, οι συγγενείς και οι φίλοι δημιουργώντας μικρές παρέες "κρατούν συντροφιά" στους δικούς τους ανθρώπους, προσφέροντας στους επισκέπτες παραδοσιακά ποντιακά κεράσματα, καφέ και κρασί.

Ένα ποτήρι κρασί υψώνεται στη μνήμη των αγαπημένων τους προσώπων. Λίγο τσουρέκι, ένα

κομμάτι πίτα και κόκκινα αβγά συμπληρώνουν το αναπαύσεως κέρασμα μέσα στο νεκροταφείο.

Η Ελένη Παραδεισοπούλου έχασε τον 35χρονο γιο της σε τροχαίο δυστύχημα. Δίπλα στον τάφο του μαζί με τα άλλα της παιδιά και τα εγγόνια, κερνάει τους συγγενικούς της ένα καφέ και σπιτική πίτα:

"Σήμερα δεν κλαίμε. Θυμόμαστε τους δικούς μας ανθρώπους, τις όμορφες και ευτυχισμένες στιγμές που περάσαμε μαζί τους. Ευχόμαστε να αναπαυθούν οι ψυχές τους και ανανεώνουμε το ραντεβού μας μαζί τους σε κάποιο άλλο κόσμο", μας αναφέρει η Ελένη Παραδεισοπούλου.

Όπως εξηγεί στον "Α" ο Σταύρος Λυκίδης: "Το έθιμο των ταφικών εκδηλώσεων χάνεται στο βάθος του χρόνου. Το τηρούμε πιστά αφού το έχουμε παραλάβει από τους πατεράδες και τους παππούδες μας. Στον Πόντο μάλιστα συμμετείχαν και λυράρηδες που έπαιζαν μέσα στο νεκροταφείο. Φαντασθείτε ότι για τη σημερινή μέρα, έρχονται συγγενείς και φίλοι

των νεκρών από κάθε γωνιά της Ελλάδας".

Η αναβίωση του ταφικού έθιμου αν και μοιάζει παράδοση για το χώρο και τον τρόπο που γίνεται, βρίσκει απόλυτα σύμφωνη και την Εκκλησία.

Ο παπά - Θανάσης ξεκινάει από το πρωί τις επιμνημόσυνες δεήσεις στα μνήματα του νεκροταφείου.

"Το σπάνιο αυτό έθιμο είναι μια πράξη γνήσια και σπάνιας χριστιανικής πίστης" εξηγεί στον "Α" και συμπληρώνει: "Έχει τις ρίζες του στο μαρτυρικό χριστιανικό Πόντο και αποδεικνύει τη θρησκευτική πίστη των κατοίκων. Είναι απόλυτα συνδεδεμένο με το αναπαύσεως κλίμα των ημερών".

• Αναδημοσιεύεται από την εφημερίδα "Αγγελιοφόρος" της 30ης Απριλίου 1999.

Σημ. "Αργοναύτη": Ευχαριστούμε τον κ. Απόστολο Ιωσηφίδη για την αποστολή και αυτού του δημοσιεύματος. Ο κ. Ιωσηφίδης από καρδιάς προσφέρει κάθε φορά στη Ε.Λ.Β.